

EUSKARAREN HILABETEA
2018ko otsailaren 28tik martxoaren 23ra

EUSKARALDIA rekin BAT

HH, LH 1 eta LH2
ikasleen lanak

AGURRA

Kaixo haur maiteak.

IRUNEROren Ale berezi honen sarrera prestatzen ari nintzenean gogora etorri zit-zaidan gure amak afaldu ostean katilukada esne eman eta oheratzen gintuenean ohe-burukora hurbildu eta kontatzen zizkigun ipuinak. Amaren ahots goxoak nik ezagutzen ez nituen mundu eta planetara eramaten gintuen ipuin haien bitartez, ezagutzen ez genuen errealitate desberdinetara.

Duela gutxi ama izan naiz eta nire alabari amak niri irakurtzen zizkidan ipuin haiek alabari irakurtzea gustatuko litzaidakeela maiz pentsatu dut. Alabari gure amak guri irakurtzen zuen pasio berarekin irakurri nahi diot, mundu ezberdin hobe bat nahi dudalako berarentzat eta ipuinek tokia izan behar dutelako mundu horretan. Irakurri ditudan zuen lanek gogora ekarri didate, gainera, bizitzan amets batzuk lortzeko borrokatzea merezi duela eta horietako bat, zalantzarik gabe, haur izate-ari uko ez egitea dela.

Eskerrik asko, beraz, zuen ahaleginarengatik eta eskerrik asko zuen irakasleei, irakurketaren bidez mundu zoragarrietara joateko zuen itsasargiak baitira.

Irunen, 2018ko martxoan
Mónica MARTÍNEZ NOTARIO
EUSKARA ORDEZKARIA

.....

Irunero

ARGITARATZAILEA:

837 Comunicación y Publicidad S.L.

MAKETAZIOA: Joseba Arozena.

LEGE GORDAILUA:
SS-230-94

Aurkibidea

BELASKOENEA

- Ipuina 4. or.
- Txantxangorriaren kanta 14. or.
- Elikagaien azterketa 24. or.

DUNBOA

- Eskulana 5. or.
- Errezetak 15. or.
- Ekosistemak 25. or.

EGUZKITZA

- Marrazkiak 6. or.
- Denok berdin, denok ezberdin 16. or.

ELATZETA

- Marrazkia 7. or.
- Igarkizunak / aho -korapiloak 17. or.

EL PILAR

- Marrazkia 8. or.
- Hizki zopa 18. or.
- Ekosistemak 26. or.

IRUNGO LA SALLE

- Marrazkia 9. or.
- Urteberriko dragoia 19. or.
- Komikia 27. or.

LEKAENEA

- ENE argazkiak 10. or.
- ENE horma-irudia 20. or.
- Giza gorputzarekin esperimentatzen 28. or.

SAN VICENTE DE PAUL

- Marrazkiak 11. or.
- Amakizunak 21. or.
- Nire anekdota 29. or.

TOKI-ALAI

- Euskaraz blai 12. or.
- Giza gorputza 22. or.
- Kutsadura 30. or.

TXINGUDI IKASTOLA

- Euskararen Eguna 13. or.
- Euskararen zuhaitzak 23. or.
- Esaera zaharrak 31. or.

Aurten Euskararen eguna ospatzeko 3, 4 eta 5 urtekoek ipuin polit bat asmatu dugu. Salvador Daliren koadro batean oinarrituta, "Muchacha en la ventana", guztien irudimena martxan jarri eta honako ipuin hau sortu genuen.

Behin batean bazen neska bat. Kristal izena zuen eta etxe handi batean bizi zen itsasaren ondoan. Egun batean leihoa ireki zuen eta itsasoan belauntzi bat ikusi zuen.

Berlan Valeria ikusi zuen arrantzan. Valeria bazkaltzera gonbidatu zuen. Eta... zer prestatuko zuen ari zen pentsatzen. Agian, patata tortila. Ba, azkenean menua pentsatu zuen: lehen platera entsalada, bigarrena saltxitxak eta postre bezala gazta.

Bazkaldu ondoren, soinu fuerte bat entzun zuten eta leihotik begiratu zuten Kristalek eta Valeriak, eta badakizute zer zegoen?. Marrazo haundi bat, saltoka leihotik sartzeko. Valeriak eta Kristalek itxi zuten azkar leihoa baina marrazoak leihoa puskatu eta Valeria jan zuen. Kristal korrika ohe azpian sartu zen.

Marrazoa bere atzetik joan zen eta bere hortz handiekin ohea altxatu zuen. Kristal korrika eginez kalera irten zen eta oihukatu zuen: -LAGUNDU...!

Bitartean marrazoak salto egin eta itsasora bueltatu zen. Kristalen lagunak etorri ziren laguntzera itsasontzian. Leihoa ireki eta kristal itsasontzira igo zen marrazoa harrapatzera. Marrazoak itsasontzia ikustean korrika alde egin zuen. Bere atzetik joan ziren eta harrapatu zuten. Itsasontzian sartu zuten marrazoa eta Aquanumera eraman zuten. Aquanumean arrainontzi erraldoi batean sartu zuten eta orain hor bizi da oso pozik.

Hala zan edo ez bazan sar dadila kalabazan eta atera dadila Irungo plazan.

Dunboa ikas-komunitatea

Haur hezkuntza

Elatzeta HH

Alicia Alonso Sánchez
Irungo La Salle 5 urte

Dario Arroyo Durán
Irungo La Salle 5 urte

EUSKABAREN EGVNA OSPATZEN !!!

HH2

HH3

GAU ETA EGUN

EUSKARA LAGUN

HH5B

HHY

HH5A

EUSKARAREN EGUNA

Txingudi Ikastolako Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako 5. mailako ikasleek elkarrekin prestatutako jarduerak egin dituzte Euskararen eguna ospatzeko. Denok gozatu genuen festa giroan euskaraz.

***EUSKARAREN
TXANTXAGORRIA***

SORTALDEKO ARGI BERRIARI
ARI ZAIŌ ASPALDI
ARRATSEKO AZKEN IZPIARI
EGUN ETA GIZALDI
BULAR GORRI, HEGAKADA
ARIN
LUR HAUTAN DA EMARI
ERREKA ETAIBAI
ZABALAREN, ITSASOAREN
EGARRI

LAU
HAIZETARA

BERA DABIL AIREAN

BELARRITAN

EPELEAN

KALEAREN BIZIA

HERRI

HONEN

HAIZEAREN MAGAL LEUNEAN
HEDATU DA OIHUA
BIIHOTZAREN TAUPADETAN,
HITZAK SORTU DU DOINUA
OLATUEK BEREN SOLASEAN
AUKERATUTAKO HARRIA
DENBORAN ZEHAR DUTE
JOLASEAN
ETEN EZ DADIN HARRIA

LAU

HAIZETARA HEGAN
BERA DABIL AIREAN
AHOTAN, BELARRITAN
SU EPELEAN

BIZIA

HERRI HONEN IRRIA

EUSKARAREN

HEGAN

Errendak
 Iruko Arari 2.a

Makelur tortillaketa

OSAGAIK:
 1000g arrautza 200g kany, urdun
 1000g bitaia, 200g jante bitilla
 1000g urda bitilla, 100g bitilla
 100g bitilla, 100g bitilla, 100g bitilla
 100g bitilla, 100g bitilla, 100g bitilla
 100g bitilla, 100g bitilla, 100g bitilla
 100g bitilla, 100g bitilla, 100g bitilla
 100g bitilla, 100g bitilla, 100g bitilla

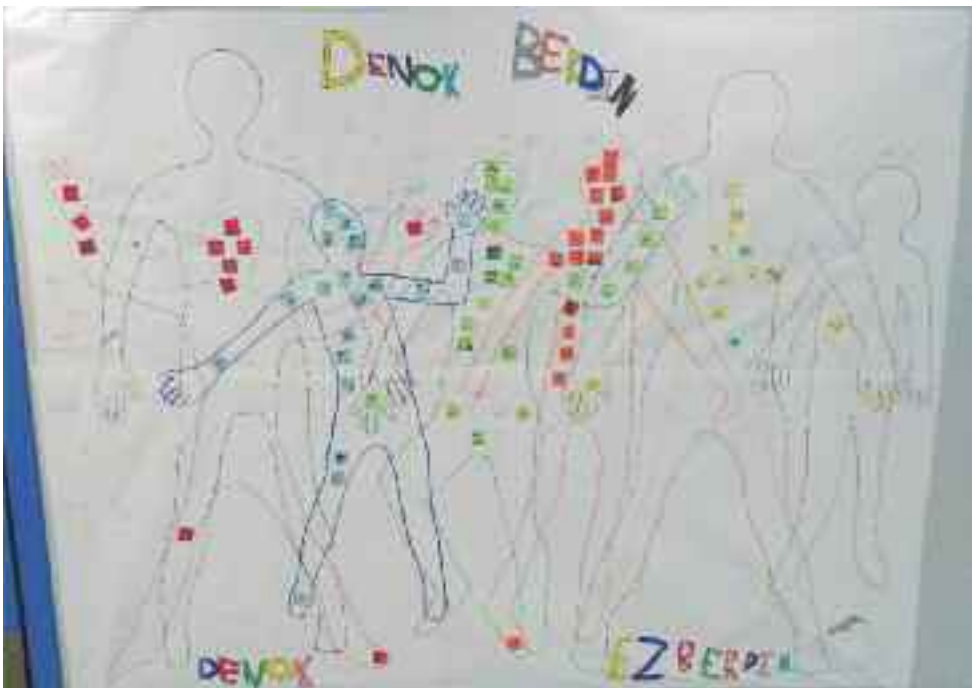

PATA TORTILLA

OSAGAIK:
 1kg
 600g
 3 patata
 1kg
 1kg

NOLATEGIA
 1. Lehenik patata eta tipula txikiak
 eta gata piztu. Bat piztu.
 2. Ondoren, ontzara batzara edon
 batzara patata eta tipula jartzen.
 3. Gero, ordu batzara konduzko urda eta

Iruko Arari 2.a

★ IGARKIZUNAK

Aurrean punta bi, atzean zulo bi.
Zer da?

(guraizak)

Gona luzea du, mihia motza,
urrititik ezkonten da haren kantu hotza.
Zer da?

(karpala)

♥ AHOKORAPILAK

Sei sise hoziera zinen sargiak eguziak.
Sei sise hoziera zinen barotik ekarriak.

Ris-Has, ris-Has paperak urratzen has.
Ris-Has, ris-Has paperantzia dauz.

2. maila

Amate Txepena - Eider Mamburu

HIZKI ZOPA

- Aurki itzazu 9 zuhaitz haiek:

Gastainondoa, Lizarrin, Pinua, Pagoa, Hartoa,
Izeia, Olibondoa, Udareondoa, Uekia.

G	A	Z	T	A	I	N	O	N	D	O	A
H	D	R	A	I	B	P	I	N	U	A	P
A	L	I	P	Y	D	A	R	M	J	O	Z
R	U	R	K	I	A	G	E	F	R	S	I
I	Z	E	I	A	X	O	R	A	S	M	H
T	U	M	L	I	Z	A	R	R	A	P	O
Z	U	D	A	R	E	O	N	D	O	A	N
A	O	L	I	B	O	N	D	O	A	K	U

Ondo para!
El pilar, I antetorea
LH2. maila

URTE BERRIKO DRAGONIA

Behin batean, Txinako legoaldean, Niam
izeneko dragoi errealdoi bat zegoen.
Urte osoa ur azpian ematen zuen. Urte
zahar gauran haserri biziari ateratzen zion.
Dena akabatu zion. Urteko urteko
egunetan, horriak biantzek beira
guzak kuturari hartzen zituzten eta
inguruko mendirik altuena igotzen
ziren. Urte batean, agur zahar bat
hauetako pasatu zen eta esan zion:
- Ez zaitoste kezkatu. Niamengatik,
erusteko bat emango diat. Baina
ez zituzten kezkatu.
Niam gilekatzen, piztatuko putanda
zota bati su eman zion eta Niam
erusteko galanta eman zion eta ez zen
berriz obra. Orain hesi izendikatu
dute putandori baten.

EUSKARA BIHOTZETIK EZPAINETARA

Harek dira euskararen egunerako
egindako horma-irudiak.

LH1 eta LH2

Asimukinapak

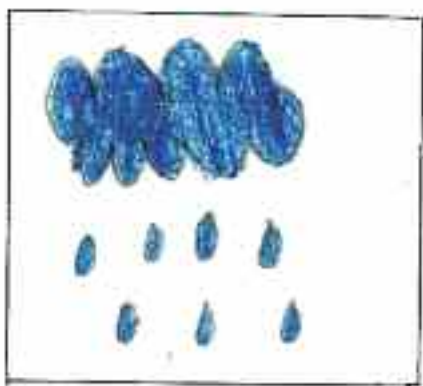
Alhamdulin minia

caruakin, jaha

beluakin, datare

idellon ta avainat jaten.

wasuwasu

En naita haita, ee naita
eluna. Baina nite naga-
nuaikin laustika sa-
itut laura. Z or nait?

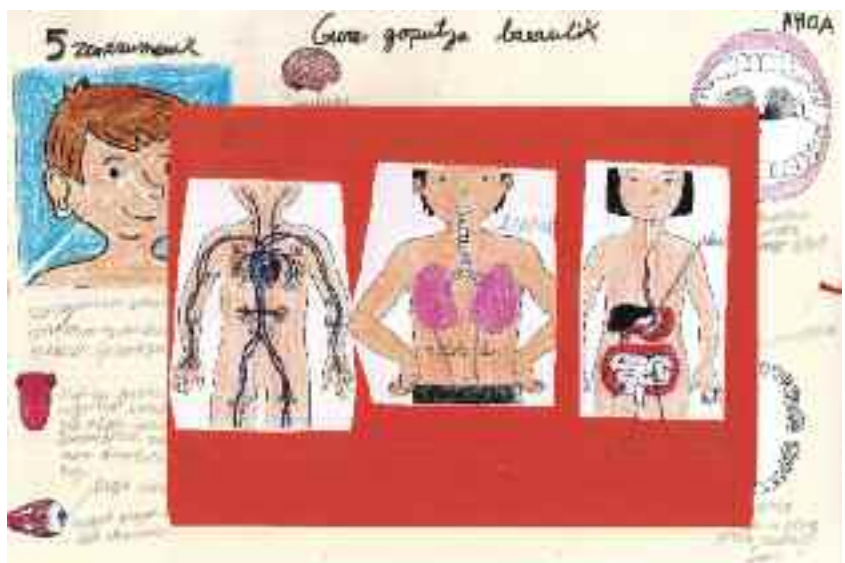
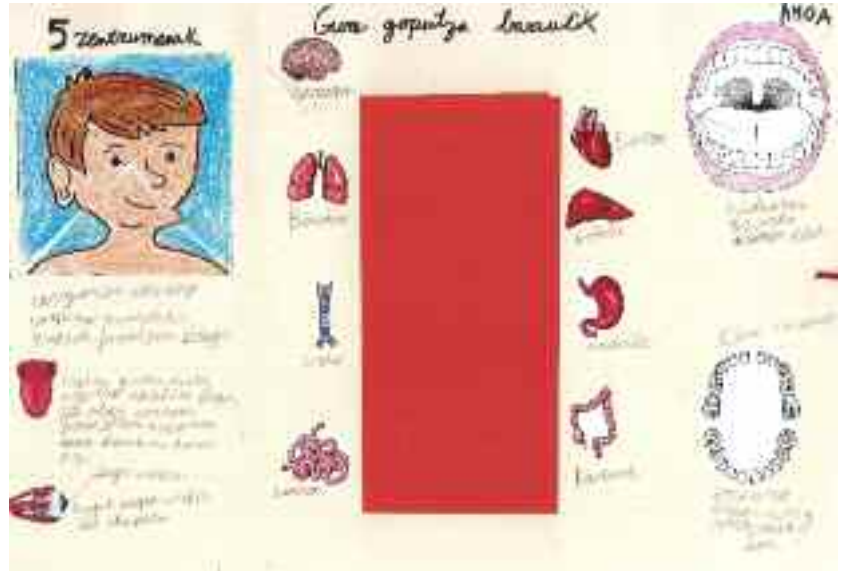
un

hita haitanen gairuam

hion daita naita yopitiam

musata daita yopitiam.

EUSKARAREN ZUHAITZA

Aurten, Txingudi Ikastolan, Euskararen eguna ospatzeko 1. eta 2. mailakoen artean bi zuhaitz egin genituen. Haur bakoitzak hosto batean idatzi zuen euskara bultzatzeko hartutako konpromisoak, euskaraz egiten ditugun ekintzak,... Ondoren, gelaka hosto guztiak zuhaitzean itsatsi genituen. Zuhaitzak oso politak gelditu ziren eta ikastolako sarreran jarri ditugu zintzilik.

GURE ELIKADURA

K	A	O	T	A	R	D	I	H	O	B	R	A	K	F
O	B	E	S	T	A	T	F	A	F	P	Z	A	Ñ	
M	I	L	O	Z	K	G	T	S	A	I	K	K	N	J
G	P	J	L	O	I	A	A	O	A	E	A	I	I	K
A	P	H	C	R	E	C	N	T	I	I	P	K	E	A
O	K	J	X	C	B	S	E	I	A	Y	Y	I	I	V
O	T	T	X	V	Q	I	N	G	M	C	B	W	O	I
Z	V	L	L	B	D	S	U	O	Ñ	A	Q	N	R	K
U	E	M	O	S	M	N	P	V	K	J	T	W	P	S
S	O	W	X	I	E	M	X	R	G	R	E	I	O	Q
W	Ñ	H	I	T	X	H	X	K	R	F	W	R	B	S
Y	O	D	N	O	K	V	P	A	Q	D	G	J	U	C
O	R	A	J	P	C	D	Y	G	U	P	N	L	B	R
Z	M	A	O	I	Z	I	R	T	U	N	S	J	P	J
X	F	D	E	S	N	U	T	R	I	Z	I	O	A	U

kokoizkoko.com

HIZKI ZOPA HONETAN GURE
ELIKADURAREKIN ZERIKUSIA
DUTEN 9 HITZ BILATU

Zenbakiakin elkartu hitzak

eta hauen esanahiak:

BITAMINAK	Gehiegizko pisua
DESNUTRIZIOA	Hazteko beharrezkoak diren substantziak dira
DIETA	Elikagaietatik substantziak lortzea da
KARBOHIDRATOAK	Pertsona batek normalean hartzen dituen janarien eta edarien multzoa
KOIPEA	Energia ematen digute
MANTENUGAIAK	Energia handia ematen digute
NUTRIZIOA	Elikagaien falta da. Hazkuntza atzera daiteke
OBESITATEA	koipeak, proteinak, bitaminak, karbohidratoak eta gatz mineralak dira
PROTEINAK	Nahitaezko substantziak dira osasuntsu egoteko

BELASKOENEA – 2.ZIKLOA

Bigarren zikloko ikasleek, ekosistemak nolakoak diren eta nola zaindu behar ditugun landu ondoren, maketak egin ditugu.

SIZAGURUZAREKIN SPENDIEN DUN

LEHENENGO, gaitziona mendua.....
ezagutzeo esperimentua.....
egia guren.....

Ze paktu?

ONDORREN, aztertu... eta... liza...
nahastu... eta... giltzuzteak...
egiten... duten lana babete...
silektu guren.....

GURU
es bertsu pisa jekin... bi hotzaren...
taupadak, erretza guren.....

Tun-Tun

AZKENIK,
erikulario... apurtua... sise...
sio... cada alerku guren.....

2. zikloa

NIRE ANEKDOTA

Egun lantem Trunpa lantegi lantem
megan nire gurashina

Bentan tomate pila bat Zanden. Tomate
bat lantem itxi nuen eta gurashin
jan nintzen. Hantzerakoa inidata
mintzen itxi lantem ura mintzen,
nire gurashin gurashin gurashin Zanden.

CAMIL MATEO

KUTSADURA

Airean energia, gas edo material kutsakor bat botatzen dugunean gertatzen da. Gizakiok gure lantegi eta etxeetan, baita garraio bideekin ere, ke eta gas horiek sortzen ditugu. Gas horietako batzuk oso kaltegarriak dira, hodeietaraino heltzen baitira eta hauek leku batek bestera garraiatzen dituzte.

Kutsaduraren ondorio larrienetako bat euri azidoa da. Hau da, euria egiten duenean, hodeietako gas kutsakorrak euriarekin batera jausten dira, eta euri kutsakor honi euri azidoa deitzen diogu. Azido honek, baso eta zelaia asko hondatzen ditu.

Bestalde, kutsadurak ere, ozono geruza mehetu eta puskatu egiten du. Ozono geruzak Lurra eguzkitik datozen izpi ultramoreetatik babesten du.

Kutsadurak sortzen dituen kalte hauei surre egiteko, egin dezakeguna zera da: energia berriztagarriak erabili (ugariak eta agortecinak direnak), besteak beste, energia eolikoa, biomasa, eguzki energia eta energia geotermikoa.

Halaber, guk ere kutsaduraren aurkako erronka honetan ekintza asko egin ditzakegu gure egunerokotasunean: birziklatu, garraio publikoa erabili, natura zaindu, kontsumoa gubitatu, materialak berrerabili, kutsatzen dituzten gasen kontsumoa gubitatu eta abar.

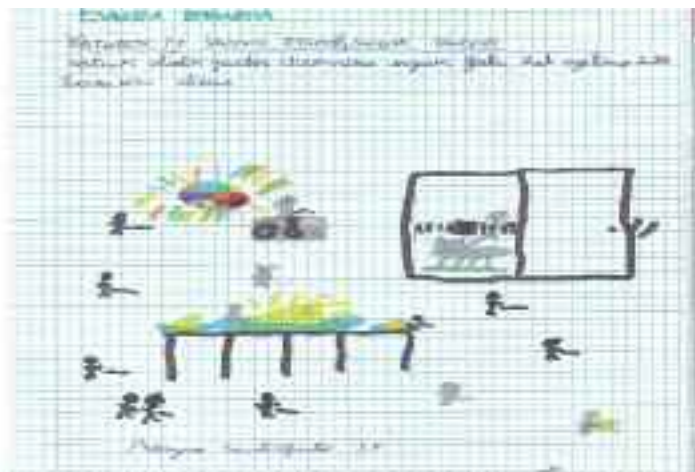
Kutsaduraren gaia oso gaitarrantisua da, gure osasun eta ongizatearen ondorio larriak izan ditzakeelako. Mundua gure etxea da eta hau zaintzea gure eskuetan dago.

Toki-Alai ikastetxeko 4.0-ko ikasleak

Txingudi Ikastolako 4 mailako ikasleak, Euskara egunean, beste ekintza batzuen artean, Mihiritze jolasa egin genuen bakoitza gure gelan. 4-5 ikasle elkarrekin jarriaz, froga desberdin eta dibertigarriak betezen joan ginen. Froga batzuetan, gai baten inguruan egindako galderak erantzun behar ziren, eta beste batzuetan aldiz, minika erabiltz edo marrazit baten bidez asmatu behar genuen ezkutuko hitza edo irudia zein zen. Primeran pasatu genuen!

EUSKARALDIA

Euskararen Hirabetea 2018

Irun